

નાટક સમયસાર
શિબિર-૨૨ નિર્જરા દ્વાર (છંદ ૪૭-૬૧)
પ્રવચન-૧ તા. ૨૮-૧૨-૨૫ સવાર
Episodes 257 - 259

Episode 257
First Things First

<u>Priority</u>	<u>Spirituality is important</u>
* Priority means Choosing the vital few over trivial ones	* Muscle - money - mind power More important is management power * Managing time 86,400 get daily Waste - invest - spend Can't save (carry / forward) - Can't give others * Plan first things first - 5 yearly - yearly - monthly - weekly - daily time table * Plan whole life correctly Eg. According to compass - not clock Eg. Good news - speed / machines etc. Bad news - wrong direction
* More than time How can you increase your energy to be more Impactful and productive * Have to examine / assess - Out of 20 products which is giving 80% of revenues - Focus time and energy On them to be more productive	* Priority is important Eg. Physics teacher - class - experiment Bucket = stones / marbles / sand / water Can fit so much - vice versa is problem 24 hours bucket - spirit / body / money / family / friends
* Have to take macro / micro several decisions Experience = decision fatigue Create = phantom fears * Have habit of complicating a situation by overthinking - Eg. Doshi - helps prince - boon - asked help for cat in hut - brought cannons - blew the hut * Eg. Lots of shoes - go outstation - have to choose Get rid of extras - live a simple life - less of choosing makes you master of priorities	* USAની જાહોજવાલી - 75 acre pizza - 1 અબજ cans Coke - 25 lakh gallons ice cream - 30 lakh chocolates - 50 lakh Candy - 35 કરોડ cup coffee - 1 અબજ 35 lakh cigarettes - 44,000 cars * Still - lack of spirituality - 21 minutes ખૂન - 10 minutes suicide - 5 minutes rape - 19 seconds car stolen Eg. Suicide 1978 daily Eg. Permanent solution to temporary problems

Episode 258

છંદ ૪૭

જ્ઞાનની નિર્ભયતા

<u>અજ્ઞાની - જ્ઞાની</u> * આચાર્ય કહે કે અજ્ઞાતા વેદનીય કર્મ - જે જમના ભાઈ જેવું તથા (Want to die - so પીડાકારી) - અત્યંત દુઃખદાયક છે * તેના ઉદયથી - - સ્વર્ગમાં દેવ - મનુષ્ય કે નારકી - બધા ધ્રૂજે છે - ભયભીત થાય છે કારણ કે તેને સહી શકતા નથી - હતસાહસ - નિરાશ થાય છે * પણ જ્ઞાની જીવના અંદરમાં - જ્ઞાનનો પ્રકાશ હોય છે - આત્મબળથી બળવાન છે - નિજાનંદમાં મસ્ત છે * તેમનું જ્ઞાનરૂપ શરીર - અવિનાશી છે તેથી - તેઓ પવિત્ર છે - ૭ ભયોથી રહિત હોય છે - નિઃશંકપણે વર્તે છે	* અજ્ઞાતાના કારણે દુઃખી નહીં / મોહના કારણે - Not પરિસ્થિતિ - but મોહમય મનોસ્થિતિ - Situations don't matter (secondary cause) But state of consciousness in it matters (primary cause) - What you tell your mind regarding circumstances * ત્રિલોકના સર્વ જીવ - કંપાય / ધ્રૂજે છે ધૈર્ય ખોઈ બેસે છે દેવતા - મનુષ્ય - તિર્યચ - નારકી ઇન્દ્રો
* જ્ઞાનીને ૭ ભય હોતા નથી અજ્ઞાનીને ૭ ભય રહે છે - Because સિદ્ધાંત સમજ્યો નથી - સંયોગ / પર્યાય દૃષ્ટિ છે	* જ્ઞાનીને અંતરમાં - અજવાળું થયું છે - પરિસ્થિતિ છતાં ૭ ભય પામતા નથી - નિઃશંક બની નિજાનંદમાં મસ્ત રહે છે * જ્ઞાની knows art of living - leaving - પરદ્રવ્ય મારું બગાડી શકે નહીં - પર / પર્યાયથી હું ભિન્ન છું * સહન કરે છે = વ્યવહાર કથન - જ્ઞાતા રહે છે - નિઃશંક - આનંદમાં રહે છે * Eg. સમુદ્ર જેમ ગંભીર - નદીઓ ઢોળાય - ન ઢોળાય - પોતાથી પૂર્ણ - સર્વ અવસ્થામાં - સત્-ચિત્-આનંદરૂપ * Eg. દર્પણ જેમ પવિત્ર - નિષ્પરિગ્રહી - નિઃસ્પૃહી - નિઃશંક - નિર્ભય * આવા સાહસિક લડવૈયા ચિત્ત પોતાના જ્ઞાનરૂપ શાશ્વત શરીરમાં સ્થિર થઈ ગયું છે તેઓ મહાન છે - પૂજ્ય છે * અજ્ઞાની વેદે રોય (પરમકૃપાળુદેવ) જ્ઞાની વેદે ધૈર્યથી
* સંસારી જીવોને પ્રાયઃ અજ્ઞાતાનો ઉદય હોય છે - તેમાં તેઓ દુઃખી / નિરાશ - શિથિલ થઈ જાય છે - કર્તા-ભોક્તા બને છે * સંયોગદૃષ્ટિ - સ્થૂળ અજ્ઞાની પર્યાયદૃષ્ટિ - સૂક્ષ્મ અજ્ઞાની જ્ઞાની - ઉદય can do nothing in me	

Episode 259

છંદ ૪૮, ૪૯

સાત ભયનાં નામ

અને તેનું સ્વરૂપ

<u>સાત ભયનાં નામ</u>	<u>પૃથક્ પૃથક્ સ્વરૂપ</u>
૧) આલોકભય દસ પ્રકારના પરિગ્રહની ચિંતા, ભય	૧) <u>આલોકભય</u> શાસ્ત્રમાં ૧૦ પ્રકારના પરિગ્રહ કહ્યા - ધન / ધાન્યાદિ ૧૦ પ્રકારના પરિગ્રહ સંબંધી - વિયોગની ચિંતા / ફેરફારનો ભય પ્રારબ્ધાનુસાર સંયોગ-વિયોગ - છતાં તેનાં વિકલ્પ - ચિંતા - ભય - આજીવિકાદિના નાશનો ભય
૨) પરલોકભય દુર્ગતિમાં જન્મ લેવાનો ભય	૨) <u>પરલોકભય</u> - દુર્ગતિમાં જન્મ લેવાનો ભય - દુર્ગતિગમનનો ભય તે - દુર્ગતિમાં જવાનું ન થાય - તિર્યંચ, નરક ગતિમાં શું થશે
૩) મરણભય પ્રાણ છૂટી જવાનો ભય	૩) <u>મરણભય</u> - ૧૦ પ્રકારના પ્રાણોનું હરણ - પ્રાણ છૂટી જવાનો ભય - Eg. અકાળ મરણનો ભય - આત્મદૃષ્ટિ ન હોવાથી આ ભય રહે - Deathનો ભય રહે - Eg. Expiry stamped - but don't know
૪) વેદનાભય રોગાદિ કષ્ટ આવવાનો ભય	૪) <u>વેદનાભય</u> - રોગાદિ કષ્ટ આવવાનો ભય - કષ્ટ થકી જે દુઃખ ઊપજે તેનો - Eg. Cancer આદિ
૫) અનરક્ષાભય મારો કોઈ રક્ષક નથી તે ભય	૫) <u>અનરક્ષાભય</u> - મારો કોઈ રક્ષક નથી તે ભય - રક્ષા કરનાર કોઈ નથી દેખાતો - મારી રક્ષા કોણ કરશે
૬) અગુપ્તિભય અનગુપ્તભય ચોર, દુશ્મનથી બચવાનો ભય	
૭) અકસ્માતભય અચાનક વિપત્તિ આવવાનો ભય	

૬) <u>અનગુપ્તભય</u> - ચોર, દુશ્મનથી બચવાનો ભય - ચોરાદિ આવે હું મારો બચાવ કેવી રીતે કરી શકીશ - Financial situation not get revealed etc. ૭) <u>અકસ્માતભય</u> અચાનક વિપત્તિ આવવાનો ભય - Unexpected / unanticipated - Due to negative thinking or overthinking - Eg. Kids little late from school - કલ્પનાઓ, વિકલ્પો, worries - Eg. ધરતીકંપાદિનો ભય	* સ્વભાવનો આશ્રય જેને છે તે ભયરહિત હોય છે * અજ્ઞાની તો ધર્મ પાણ ભયથી કરે છે * અશાતા કર્મ, અંતરાય કર્મથી દુઃખ નથી મોહના કારણે દુઃખી છે * જિનશાસન - વસ્તુવ્યવસ્થા એવી છે કે એક દ્રવ્ય બીજા દ્રવ્યનું કંઈ કરી શકે નહીં જે સ્વરૂપ સમજ્યા વિના પામ્યો દુઃખ અનંત
* સંસારી જીવને સ્વરૂપદૃષ્ટિના અભાવે - ૭ ભય વર્તે છે * વ્યવહારથી અરિહંત ભગવાન અભયદયાણં Eg. માનો ખોળો નહીં છોડનારને બાળક નિર્ભય નિશ્ચયથી - સ્વરૂપ સંબંધી નિઃશંકતાથી ભય ઉત્પન્ન થતો નથી	